

‘Met onze boot lag de hele wereld voor ons open’

Greetje Tops (41) en haar vriend Niels hadden een leuke baan, mooi huis en rijk sociaal leven. Alleen kinderen krijgen was geen optie. Daarom gooiden ze het roer radicaal om en vertrokken met hun zeiljacht. “Ik koos voor mezelf en mijn geluk.”

“Angst greep me naar de keel toen Niels met een touw om zijn middel in de kolkende Stille Oceaan sprong. We waren al vier weken bezig met de overtocht van Panama naar Frans-Polynesië toen de wind plots wegviel. We lagen al twee dagen stil. Of nou ja stil, onze boot schudde ongecontroleerd mee op de deining van de golven. Alles wat ooit vastzat, leek los te zitten. We waren volledig overgeleverd aan de elementen. Er was geen andere mogelijkheid dan een weersverandering afwachten, doorademen en de angstige gedachten er maar gewoon te laten zijn. Gedachten aan oprakend voedsel, water en brandstof. Dat we nog dagen verwijderd waren van land. Toen er door de wrijving van de golven een gat in onze boot ontstond, voelde ik alle vastigheid onder mijn voeten verdwijnen. Het water gutste weliswaar niet naar binnen, maar elke druppel bracht ons dichterbij het verlies van alles. Ons drijvende huisje. Onszelf. Niels twijfelde geen seconde en begon zijn gereedschap bij elkaar te rapen. ‘Ik ga het water in om te onderzoeken waar het naar binnenkomt,’ zei hij pragmatisch. Ik probeerde kalm te blijven, maar toen hij van de boot sprong voelde ik de spanning in mijn lijf net zo woest kolken als de golven. Wat als hij

weg zou drijven? Wat als er haaien zwommen? Hem tegenhouden kon niet; we moesten het lek dichten. Terwijl ik hem kopje-onder zag gaan, vroeg ik me af waarom we in hemelsnaam ooit waren vertrokken. Waarom we onszelf dit hadden aangedaan. We hadden zo’n fijn en comfortabel leven. Waarom waren we bereid om alles op het spel te zetten? Letterlijk alles. We konden hier doodgaan. Niels kwam ongedeerd uit het water, we plakten een soort pleister aan de binnenkant van de romp om het gat te dichten, de wind begon te waaien en ruim een week later vingen we een glimp op van land. Van kraakhelder water, een strand vol kokosnoten

‘TOEN IK NIELS KOPJE-ONDER ZAG GAAN, VROEG IK ME AF WAAROM WE IN HEMELSNAAM OIT WAREN VERTROKKEN’

en vriendelijk lachende eilandbewoners die ons verwelkomden alsof we van een andere planeet kwamen. Zeilersdementie, wordt het wel genoemd. Het fenomeen waarbij je alle ellende, alle angsten op zee achter je laat zodra je weer een hoogtepunt

beleeft. Dit is leven, voelde ik. Dit was waarom we alles op het spel hadden gezet. Ons leven was niet langer een stabiele vlakke lijn. Wij beleefden hoogte- én dieptepunten. We leefden écht. We waren één met de natuur, het moment, met onszelf, met elkaar. Het was het allemaal waard.”

Onvruchtbaar

“Ons leven zag er voor ons vertrek in 2020 uit als dat van ieder ander. Niels en ik werkten beiden fulltime, onze weekenden zaten propvol met afspraken met vrienden en familie, in de avonden sportten we en onze vakantietijd benutten we volop door eropuit te trekken met onze zeilboot. Niels, met wie ik op mijn negentiende een relatie kreeg, droeg zijn passie voor zeilen op mij over. Vanaf de eerste keer op zijn boot intrigeerde het gevoel van vrijheid me. Zodra je de trossen losgooit, ben je gevoelsmatig weg. Picknicktas mee, benen omhoog, wind in de haren. Heerlijk. Maar hoeveel ik ook van zeilen genoot, nooit dacht ik: als we later groot zijn, gaan we de wereld over zeilen. Het was een hobby.

Tien jaar lang kabbelde ons leven door. Maar toen de dertig naderde en er in onze vriendengroepen een babyboom plaatsvond, begon het dertigersdilemma aan me te knagen. Was dit nou het leven? Moesten we er niet meer uit halen? En: moesten wij iets met het kindervraagstuk? Niels en ik hadden er sinds het begin van onze relatie, toen ik hem vertelde dat ik onvruchtbaar ben, nooit meer serieus over gesproken. Toen ik als puber niet ongesteld werd en van de dokter hoorde dat ik geen kinderen kon krijgen, bevatte ik niet wat dat betekende. Ik dacht er nog helemaal niet over na of ik ooit moeder wilde worden. Ik zat vooral met het feit dat ik anders was dan leeftijdsgenootjes. Ik schaamde me dat ik niet kon meepraten over tampons en maandverband. En ik maakte me zorgen of ik zonder menstruatie wel een ‘echte vrouw’ kon worden. Het was heel eenzaam. Ondanks dat ik mijn onvruchtbaarheid vrijwel nooit met iemand besprak, voelde ik, toen ik verliefd werd op Niels, de verantwoordelijkheid het direct te delen. Als hij vader wilde

‘Ons leven was niet
langer een stabiele
VLAKKE LIJN.
We leefden écht’

worden, kon hij nog makkelijk weg, was mijn gedachte. Hij reageerde nuchter: ‘Zien we dan wel weer.’ We waren zo jong. Met een kinderwens waren we totaal niet bezig. Hij koos voor mij.”

Andere opties

“Op de achtergrond bleef het wel in mijn hoofd spelen. Ik voelde me vreselijk schuldig tegenover mijn schoonouders. Alsof ik een indringer was die hun gedroomde toekomst als opa en oma in een andere richting duwde. Een gevoel waar ik steeds meer mee worstelde toen de dertig naderde. Toen ik Niels lief zag spelen met de kinderen van onze vrienden. Hij zou zo’n leuke vader zijn. Maar een serieus gesprek voerden we niet. Bij de vraag of ikzelf kinderen wilde, stond ik nooit stil. Het was een gegeven dat het niet kon. Ik werd vooral overspoeld door het gevoel dat ik er, net als kind, weer niet bij hoorde. Dat ik anderen benadeelde. Gevoelens die ik met niemand durfde te delen. Het krijgen van kinderen is zo’n maatschappelijke norm. Alsof je aan de zijlijn van het leven staat als je niet meedoet. De vraag of we weleens hadden nagedacht over alternatieven zoals adoptie, werd goedbedoeld opgegooid door mijn schoonouders toen ik de moed had verzameld om mijn worsteling met ze te delen. ‘Nee, dat hoeft voor mij niet,’ reageerde Niels intuïtief. ‘Ik wil alleen vader worden als het op de natuurlijke manier lukt.’ Ik schrok. Er was al voor mij besloten dat ik geen kinderen kon krijgen, nu werd er blijkbaar ook voor mij besloten dat alternatieven geen optie waren. Dat liet ik me niet gebeuren. Een jaar lang onderzochten Niels en ik mogelijkheden als draagmoederschap, pleegouderschap en adoptie. Adoptie bleef voor ons als enige optie overeind, maar we werden zo ontmoedigd door het jarenlange

**'WAT WIJ WILDEN, WAS GEEN
VLUCHT. WE WILDEN DE
VERANTWOORDELIJKHEID PAKKEN
VOOR ONS EIGEN GELUK'**

bureaucratische proces dat we ons realiseerden dat onze wens om een kind te krijgen niet groot genoeg was. Een bevrijdende conclusie. Het feit dat ik nu zelf koos, maakte alles anders. Ik zag mezelf niet langer als onvruchtbaar, maar als iemand die geen kinderen wilde. En doordat dat boek definitief sloot, ging ergens anders een luikje open: waarom zouden we huisje-boompje-beestje blijven spelen als we toch met z'n tweeën bleven?"

Het roer om

"Dat er nog veel meer afslagen in het leven waren te nemen dan alleen kinderen, realiseerden we ons toen we in 2012 voor het eerst naar België zeilden. 'Eigenlijk kunnen we overal naartoe varen,' zei Niels toen we voor het eerst, geheel op eigen kracht, de zee hadden getrotseerd. 'Wat nou als we het roer radicaal omgooien?' vroeg hij zich hardop af. 'Wat als we de hele wereld rondzeilen?' Ik wilde zijn vraag lachend wegwuiven tot ik zag dat hij wachtte op een serieus antwoord. Een reeks aan beperkende gedachten raasde door mijn hoofd. We konden toch niet weg? We hadden een baan, een huis, een kat. Hoe moest dat dan met onze families en onze vrienden? Maar zo snel als de gedachten kwamen, zo snel verdwenen ze ook. Waarom hadden we eigenlijk twee fulltimebanen om een hypotheek te betalen voor een huis dat we amper bij daglicht zagen? Waarom werkten we dag in, dag uit en gingen we maar een paar weken per jaar op vakantie? En: er was een hele wereld te ontdekken. Met de seconde werd ik enthousiaster. Ik kan het niet goed uitleggen, maar het voelde alsof er een zaadje in mijn hoofd werd geplant en er geen weg terug was. Daar, op onze boot in België, veranderde ons leven compleet. We spraken af te sparen voor een grotere boot en uiterlijk voor ons veertigste te vertrekken. Voor onbepaalde tijd. We hadden geen idee hoe, maar wel dat het ging gebeuren.

Lang heb ik getwijfeld of onze keuze geen vluchtgedrag was. Of ik wilde ontsnappen aan het anders-zijn, aan de kinderloosheid. Maar wat wij wilden, was geen vlucht. Geen sabbatical of zomaar een reisje.

We wilden een nieuwe levensstijl ontdekken en de verantwoordelijkheid pakken voor ons eigen geluk. De trossen gooi je niet zomaar van de ene op de andere dag los. Pas acht jaar later, in de zomer van 2020, vertrokken we op ons nieuwe zeiljacht richting het zonnige zuiden. Het loslaten van zekerheden ging ons verrassend makkelijk af. We verkochten ons huis inclusief al onze spullen, namen afscheid van ons werk, oefenden met een zee-oversteek naar Engeland en namen stap voor stap afscheid van de lieve mensen om ons heen. Twijfels heb ik nooit gehad. Ik kon geen reden verzinnen om in het keurslijf te blijven. Ik wilde

'TWIJFELS HEB IK NOOIT GEHAD, IK KON GEEN REDEN VERZINNEN OM IN HET KEURSLIJF TE BLIJVEN'

het maximale uit mijn leven halen en er was niks wat ons tegenhield. We waren jong, gezond, kinderloos en hadden een flinke spaarpot. Beren op de weg wilde ik niet zien. Ik was me ervan bewust dat het leven op zee niet altijd leuk zou zijn. Dat het zwaar zou zijn. Gevaarlijk zelfs. Maar ik wist dat als ik zou focussen op alles wat mis kon gaan, ik nooit in beweging zou komen. De laatste knuffel van mijn ouders op de kade voor we vertrokken, was overweldigend. We stonden aan de vooravond van een heel nieuw leven. Misschien kwamen we nooit meer terug. Alle emoties vlogen voorbij tijdens de knuffel, die een soort versneld rouwproces vormde. Verdriet, pijn, euforie, liefde, gemis, maar wat niet voorbijkwam was schuld. Schuld over wat ik met mijn kinderloosheid, met mijn keuze voor een ander leven, een ander ontnam. Dat gevoel liet ik aan wal. Ik koos voor mezelf en mijn geluk, en dat voelde onbeschrijflijk goed."

Stille revolutie

"Wat begon als een oneindige vakantie, bleek al snel keihard werken. Niks gaat vanzelf als je op een zeilboot de wereld over vaart. De simpelste dingen als een was draaien of boodschappen doen,

worden een logistieke opgave. Ik vond het geen teleurstelling dat ons nieuwe leven een repetitief karakter kende, de focus op herhalende en ogenschijnlijk simpele taken zorgde er juist voor dat ik heel erg in het moment was. We deelden onze dag in op eetmomenten, klusjes en daartussen verveelden we ons. Of nou ja, niet echt vervelen. Je bent gewoon. Je staart naar de blauwe woestijn, leest een boek, luistert een podcast, schrijft. Heel mindful. Als je met oceaanzeilen eenmaal de wind te pakken hebt, zet je je zeilen en hoeft je bijna niks te doen. De dagelijkse bubbel wordt soms doorgeprikt door een dolfijn die opduikt voor de boeg of een grote vis die je aan de haak slaat voor het eten, maar buiten die momenten om kabbelt de tijd gewoon voort. Er is niks anders dan water en wolken. En in die blauwe woestijn kun je nergens voor weglopen. Een kans die ik met beide handen besloot aan te grijpen. Heel bewust heb ik de doos vol herinneringen aan mijn onvruchtbaarheid en vol onverwerkte gevoelens uitgepakt. Wat was er door de jaren heen eigenlijk allemaal tegen me gezegd, wat had ik gevoeld, wat had ik weggestopt, hoe had het me gevormd? Ik voelde verdriet, onbegrip, pijn. Over dat ik niet kon voldoen aan de norm. Over die keer dat een voorbijganger mij in Nederland op de kade vroeg naar onze reisplannen en concludeerde dat als ik binnen vier jaar terug zou komen, ik nog nét op tijd zou zijn om kinderen te krijgen. Zelfs als ik vol overtuiging en enthousiasme vertelde over het grootste avontuur van mijn leven, was ik kennelijk nog steeds niet goed genoeg. Midden in de leegte van de oceaan heb ik deze herinneringen een plek gegeven. De stille revolutie van mijn onvruchtbaarheid, noemde ik het. Een emotioneel proces waarbij de vele ontmoetingen met andere zeilers me sterkten. Zeilers met kinderen, stellen zonder, gepensioneerden met kleinkinderen, vrienden, solovaarders; eigenlijk een soort mini-aftekening van de maatschappij. En bij geen van de ontmoetingen ging het om of wij kinderen hadden of niet. Het ging over welk type boot, wat ons plan was, hoe we onze dagen inrichtten. Voor het eerst in mijn leven kon ik volwaardig meepraten.

‘Wat ik miste was nooit een kind, maar een SOCIALE STRUCTUUR waar ik bij hoorde’

Voor het eerst hoorde ik bij een groep. De boten waren onze kinderen. Het strand waarvoor onze boten op het anker lagen, was ons schoolplein. De plek waar we gedeelde ervaringen bespraken, elkaar om hulp vroegen en herkenning vonden. Het deed me inzien dat wat ik miste nooit een kind was, maar een sociale structuur waar ik bij hoorde. Een gevoel van thuis. Dat vond ik in wat ik ‘de zeilersfamilie’ noem. Ook zag ik in dat de reacties van anderen veel zwaarder hadden gewogen dan mijn eigen kinderloosheid. Iets wat ik na de gevaarlijke oversteek van Panama naar Frans-Polynesië definitief achter me besloot te laten.”

Thuis

“We konden de eilanden dagen voor aankomst al ruiken. Alsof Niels en ik honden waren, staken we onze neuzen in de wind en vingen we de geur van warme aarde op. Het rook alsof er iets in de fik stond, heel bizar. En na dagen van verbrande lucht, dook opeens in al het blauw een klompje aarde op. In slow motion verschenen steeds meer details. Groene bergen, palmbomen, vogels, een boot. Een paradijs van ongekende schoonheid. Toen we na aankomst

toeschouwers mochten zijn van een eeuwenoud dansritueel tussen eilanders, werd ik overspoeld door dankbaarheid. De bewegingen en klanken van de getatoeëerde vrouwen en mannen met varkensslagstanden om hun nek waren zo bijzonder, zo aards, zo oer. Ik voelde me zó bevoorrecht dat we dit mochten meemaken. Dat dit ons leven was. Dat Niels en ik de keuze hadden gemaakt om ons hart te volgen en onze eigen afslag te nemen. Ons leven was compleet. Ook zonder kinderen. En wat anderen daarvan vonden, dat was van hen. Ik zou niemand meer over mij laten oordelen. Blijkbaar moest ik 30.000 zeemijlen varen om uiteindelijk thuis te komen bij mezelf.

Durf af te wijken, dat hoop ik mensen mee te geven met mijn boek *Aarden op zee*. Je kunt je eigen weg kiezen. Er zijn veel manieren om je leven in te richten, ook al lijkt het in onze westerse maatschappij soms alsof er maar één pad ligt uitgestippeld. Mijn pad is mooier dat ik ooit had kunnen dromen. Na vier jaar de wereld over te hebben gezeild, gooiden we ons anker uit in Griekenland. Hier lieten we ons omscholen tot officiële schippers en nu worden we betaald om met andermans zeilboten oceanen over te steken. En wie weet slaan we over een paar jaar weer een nieuwe afslag in. Alles kan. Wij zijn vrij van een keurslijf. De wereld ligt aan onze voeten.” ■

Aarden op zee, rond de wereld op eigen kracht van Greetje Tops is nu te koop, € 23,99
@greetjetops